

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWEJ SOLI**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU WSCHOWSKIEGO
W ROKU 2019.**

**NOWA SÓL
Luty 2020 r.**

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest organem powołanym w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz.59), sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli realizuje powyższe zadania, sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych, a także działalność w zakresie promocji zdrowia.

SPIS TREŚCI

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	4
II. Stan sanitarno – higieniczny podmiotów leczniczych.....	16
III. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.....	20
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	23
V. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.....	27
VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności.....	31
VII. Warunki higieniczno – sanitarne środowiska pracy.....	36
VIII. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.....	41
IX. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej	42
X. Nadzór nad substancjami psychoaktywnymi.....	45

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Powiat wschowski o powierzchni 624,8 km² tworzą trzy gminy tj. Sława, Wschowa i Szlichtyngowa, z liczbą mieszkańców – 38 960 osób.

Oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie dokonano na podstawie analizy przypadków zgłoszonych przez lekarzy, w związku z ustawowym obowiązkiem zgłaszania zachorowań na niektóre choroby zakaźne, danych o sytuacji epidemiologicznej w województwie lubuskim i sytuacji epidemiologicznej w Polsce.

W celu zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne wdrażane jest postępowanie przeciwepidemiczne, profilaktyczne, w tym nadzór nad szczepieniami ochronnymi.

Prowadzona jest systematycznie działalność informacyjno-edukacyjna skierowana do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Szczegółowe wielkości zachorowań na choroby zakaźne oraz zapadalność podano w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców, w porównaniu do roku 2018.

W 2019 roku nie odnotowano na terenie nadzorowanego powiatu chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych, w tym określanych, jako importowane, wiążące się z wyjazdami zagranicznymi w inne strefy klimatyczne.

I. Zakażenia szerzące się drogą krwi.

I.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW typu B).

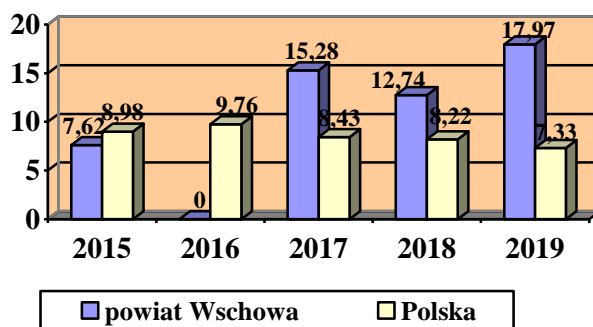
Wirusowe zapalenie wątroby typu B wywołuje wirus HBV. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą naruszenia ciągłości tkanek, które może być związane z zabiegiem medycznym, na skutek źle wysterylizowanego sprzętu medycznego. Możliwe są pozamedyczne drogi zakażenia takie jak zabiegi kosmetyczne, fryzjerskie, tatuaże, a także droga kontaktów seksualnych.

W 2019 r. odnotowano 7 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (zap. 17,97), a w 2018 r. odnotowano 5 przypadków (zap. 12,74). Wszystkie zarejestrowane przypadki zakwalifikowano jako BNO. Zachorowania dotyczyły 6 mężczyzn i 1 kobiety. W Polsce współczynnik zapadalności jest niższy i wynosi 7,33.

Po wykryciu zachorowania niemożliwe jest dokładne ustalenie okoliczności zakażenia, do którego mogło dojść wiele lat wcześniej. W większości przypadków zachorowanie wykryto podczas badań kontrolnych, a źródłem zakażenia mogły być zabiegi naruszające ciągłość tkanki (medyczne i inne).

Sytuację epidemiologiczną wzw typu B przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres nr 1. Zapadalność na wzw typu B w powiecie wschowskim w porównaniu do Polski w latach 2015-2019 r.

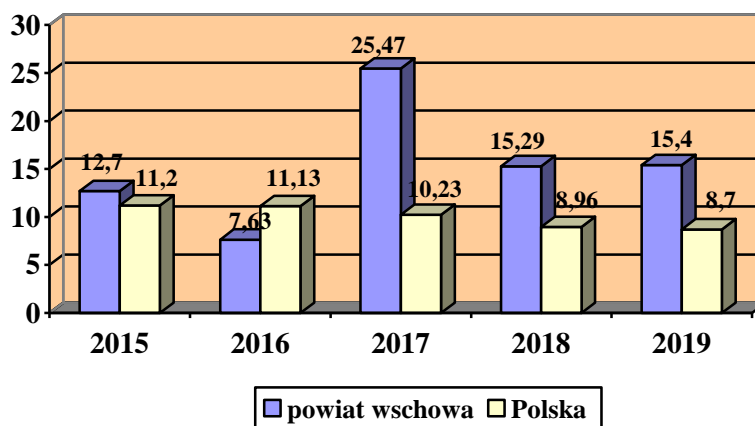

I.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW typu C).

W 2019 roku zgłoszono 6 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu C (zap. 15,40), w tym u 3 mężczyzn i 3 kobiet. Wszystkie zgłoszenia dotyczyły zachorowań BNO. Liczba zarejestrowanych przypadków jest taka sama jak w 2018r., w którym także zgłoszono 6 przypadków (zap.15,29). Zachorowania miały przebieg bezobjawowy a zakażenie zostało wykryte podczas badań kontrolnych. Z wywiadów epidemiologicznych wynika, że zakażenie wirusem typu C mogło mieć związek:

- z kontaktem domowym z chorym na WZW C – 1 osoba,
- z zabiegami medycznymi – 3 osoby,
- z dożylnym przyjmowaniem narkotyków – 1 osoba,
- z transfuzją krwi – 1 osoba.

Wykres nr 2. Zapadalność na wzw typu C w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2015 - 2019 r.

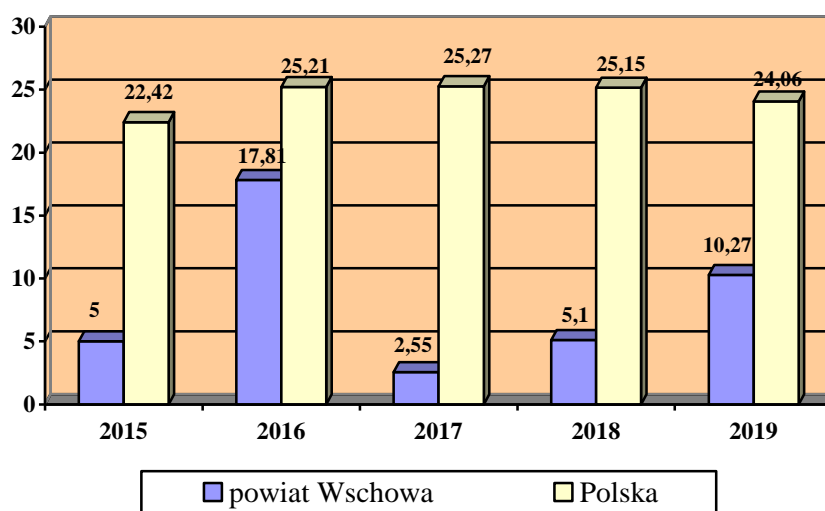
I.3. W 2019r. zgłoszono 2 nowe przypadki zakażenia wirusem HIV. Zachorowania dotyczyły 2 mężczyzn w wieku 29 i 30 lat. Zachorowania na AIDS - zespołu nabytego upośledzenia odporności nie odnotowano w roku sprawozdawczym. W 2018 roku nie zarejestrowano

żadnego zakażenia wirusem HIV, ani zachorowania na AIDS. W Polsce liczba nowych zakażeń wirusem HIV wzrosła z 1351 do 1751 przypadków w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększyła się również ilość zachorowań na AIDS z 118 na 123 przypadki.

II. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.

II.1. W roku 2019 zgłoszono 4 przypadki zachorowania na **Salmonellozę** (zap.10,27). Wszystkie zgłoszenia dotyczyły mężczyzn. Ze zgłoszonych w 2019r. przypadków 2 dotyczyły zachorowań wywołanych pałeczkami Salmonella Enteritidis, 1 pałeczkami Salmonella Typhimurium oraz 1 Salmonella Infantis. W 2018 r. zgłoszono 2 przypadki zachorowania na Salmonellę (zap. 5,10). Oba wywołane pałeczkami Salmonella Enteritidis. Zapadalność w powiecie w 2019 roku ponad 2-krotnie niższa niż w Polsce (zap. 24,06). W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano w powiecie wschowskim żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wykres nr 3. Zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pał. Salmonella w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2015-2019 r.

II.2. W 2019 r. odnotowano 2 pojedyncze przypadki zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki **Campylobacter** (zap. 5,13). Pierwszy przypadek dotyczył 4 miesięcznej dziewczynki, a drugie zachorowanie o ciężkim przebiegu odnotowano u 42 letniej kobiety. W Polsce liczba przypadków zachorowania na Campylobacter utrzymuje się na podobnym poziomie i wynosi 720, a w poprzednim roku 726.

II.3. Z innych zachorowań przebiegających z zaburzeniami ze strony przewodu pokarmowego zarejestrowano 17 przypadków wywołanych przez **rotawirusy** (zap. 43,17). Natomiast w roku ubiegłym odnotowano 6 przypadków (zap. 15,29). W Polsce wskaźnik zapadalności jest wyższy i wynosi 88,53.

Ponadto zgłoszono 36 przypadków biegunek i zapalenia żołądkowo-jelitowego BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (zap. 92,40), w tym 17 dotyczących dzieci do lat 2 (zap. 2456,65). W Polsce natomiast zapadalność na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO ogółem wynosi 175,06 w tym u dzieci do lat 2 jest to 2366,78.

II.4. W roku 2019 w powiecie wschowskim zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A u 41-letniej kobiety, hospitalizowanej z powodu objawów grypopodobnych. W Polsce odnotowano 1065 przypadków wzv typu A.

II.5. W 2019 r. na terenie powiatu wschowskiego nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dur rzekomy ani zatruc enterotoksyną gronkowcową.

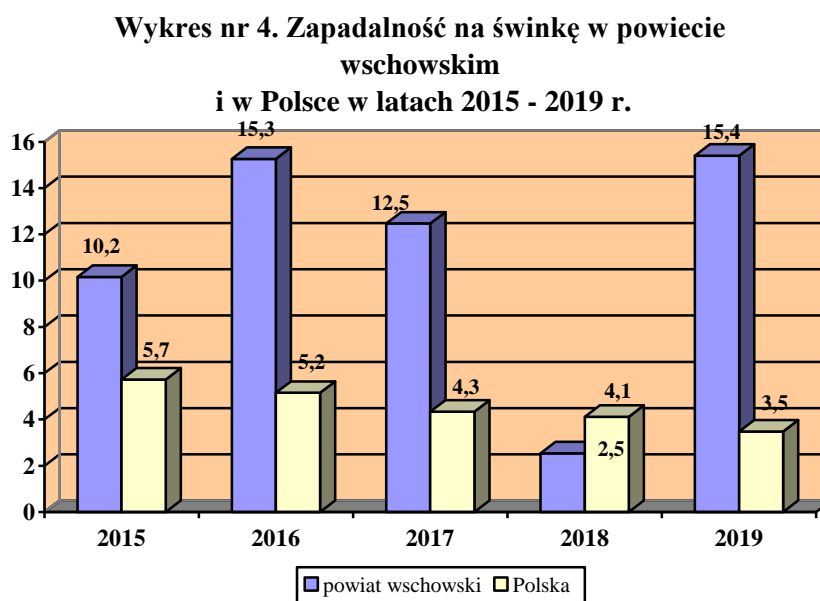
III. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne.

W grupie chorób, przeciwko którym stosuje się uodpornienie, podobnie jak rok wcześniej, nie zgłoszono żadnego zachorowania na błonicę, tężec i odrę.

III.1. Nagminne zapalenie przyusznic – świnka.

Zgłoszono 6 przypadków nagminnego zapalenia przyusznic (zap. 15,40). Pięć przypadków dotyczyło zaszczepionych p/świnie dzieci w wieku od 2 do 12 lat i 1 zachorowanie odnotowano u 32-letniej nieszczepionej kobiety. Ilość zachorowań na świnkę w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się, w 2018r. odnotowano 1 przypadek. Wskaźnik zapadalności w ocenianym roku w powiecie jest wyższy niż w Polsce (3,48).

Porównanie wskaźnika zapadalności na nagminne zapalenie przyusznic w powiecie wschowskim i w Polsce na przestrzeni ostatnich lat obrazuje wykres nr 4.

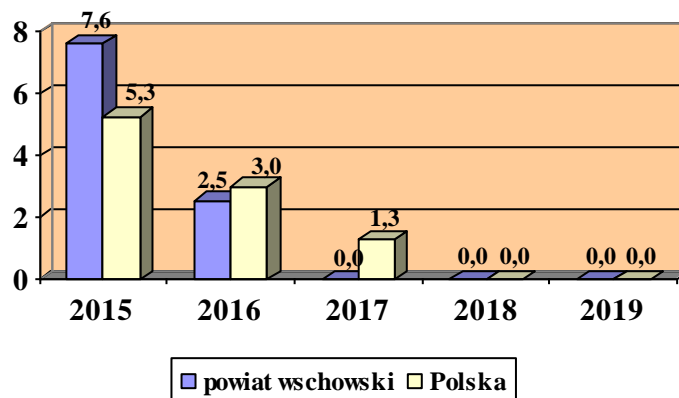

III.3. Różyczka.

W 2019 roku w powiecie wschowskim podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę. Na przestrzeni ostatnich lat w powiecie wschowskim zauważalny jest trend spadkowy zachorowań na różyczkę. W Polsce zapadalność wyniosła 0,76.

Sytuację epidemiologiczną zachorowań na różyczkę w latach 2015-2019 w powiecie wschowskim i w Polsce przedstawiono na wykresie Nr 5.

Wykres nr 5. Zapadalność na różyczkę w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2015 -2019 r.

III.4. Krztusiec.

W roku sprawozdawczym podobnie jak w roku 2018 nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na krztusiec. Zapadalność na krztusiec w Polsce w roku 2019 wynosiła 4,23.

III.5. Legionelloza

Legionelloza jest chorobą wywoływaną przez bakterie z rodzaju Legionella, występujące w środowisku wodnym: w wodach naturalnych, a także w wodach użytkowych w temperaturze 20-50°C. W 2019 roku w powiecie wschowskim odnotowano 1 przypadek zapalenia płuc wywołanego przez Legionella pneumophila. Zachorowanie dotyczyło 57 letniej kobiety z objawami zapalenia płuc, kaszlem, gorączką 40° C oraz zaburzeniami świadomości. Kobieta zgłosiła się do lekarza rodzinnego, który przepisał antybiotyki. Z powodu braku poprawy została skierowana do szpitala, a po celowanej antybiotykoterapii pacjentka w stanie dobrym została wypisana do domu.

III.6. Grypa.

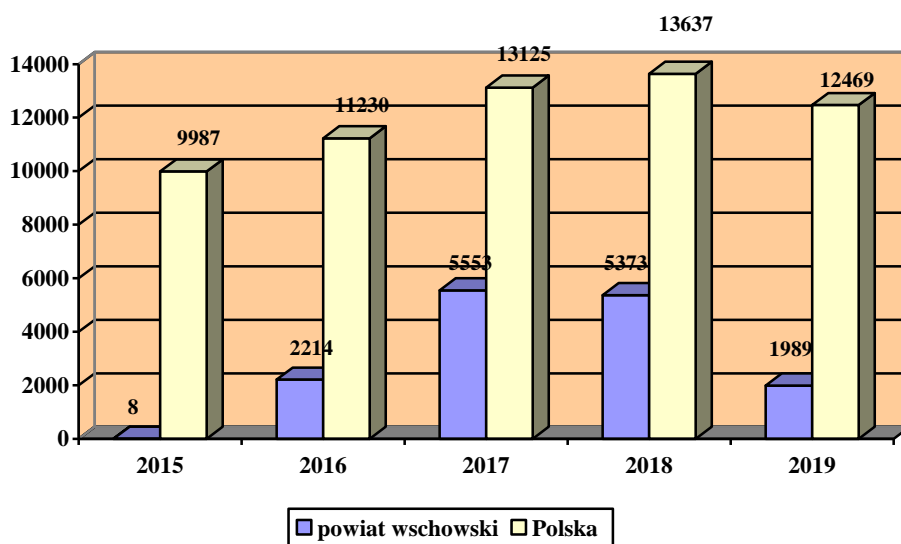
Grypa to jednostka odznaczająca się najwyższym wskaźnikiem zapadalności wśród chorób zakaźnych, występujących w Polsce.

W roku sprawozdawczym odnotowano duży spadek zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę (zap. 1989,22). Zgłoszono 775 przypadków w tym najwięcej (398 zachorowań) w przedziale wiekowym 15-64 lat. W 2018r. zgłoszono natomiast 2108 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na gripę (zap.5373,30), w tym również najwięcej (1168 przypadków) w grupie wiekowej od 15 do 64 lat. W Polsce zapadalność na gripę jest znacznie wyższa niż w powiecie wschowskim i wynosi 12 469,24.

Środkiem zapobiegającym zachorowaniu i poważnym powikłaniem są szczepienia ochronne przeciwko grypie. Szczepienia nie są refundowane z budżetu, koszt szczepionki pokrywa pacjent. W powiecie wschowskim zostało zaszczepionych przeciwko grypie 843 osoby.

Zapadalność na gripę w latach 2015-2019 przedstawia wykres nr 6.

Wykres nr 6. Zapadalność na gripę w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2015-2019 r.

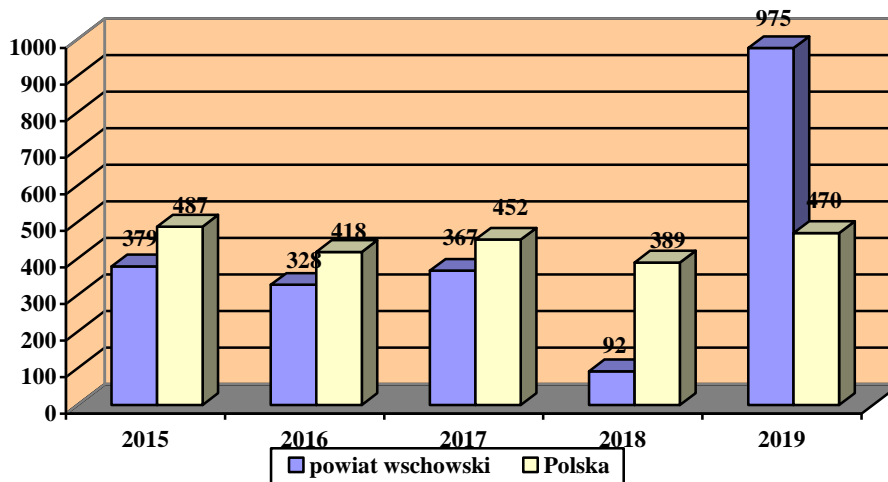

III.7. Ospa wietrzna.

W 2019 r. zarejestrowano 380 zgłoszeń zachorowania na ospę wietrzną (zap. 975,36) tj. zdecydowanie więcej niż w 2018r., w którym zgłoszono tylko 36 przypadków (zap. 91,76). Ospa wietrzna jest jedną z najbardziej zaraźliwych chorób wieku dziecięcego, występujących z okresowymi zwyczajami zachorowań, związanymi z cyklami epidemicznymi. Wirus ospy wywołuje zachorowania nawet u 90% osób mających kontakt z chorym. Szczepienia przeciwko ospie należą do szczepień zalecanych, których koszt pokrywają pacjenci. W Programie Szczepień Ochronnych uwzględniono bezpłatne szczepienia przeciwko ospie wietrznej tylko dla ściśle określonej populacji, dzieci ze wskazaniami lekarskimi oraz dzieci przebywających w żłobkach. Zapadalność na ospę wietrzną w 2019r. w powiecie wschowskim była większa niż w Polsce (469,86).

Wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną w powiecie wschowskim i w Polsce przedstawia wykres nr 7.

Wykres nr 7. Zapadalność na ospę wietrzną w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2015 - 2019 r.

IV. Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze: toksoplazmoza, listerioza, inne określone i nieokreślone.

W roku 2019 w powiecie wschowskim nie było zgłoszeń zachorowań na inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze tj. toksoplazmozę, listeriozę i inne określone i nieokreślone.

V.1. Choroba z Lyme – borelioza.

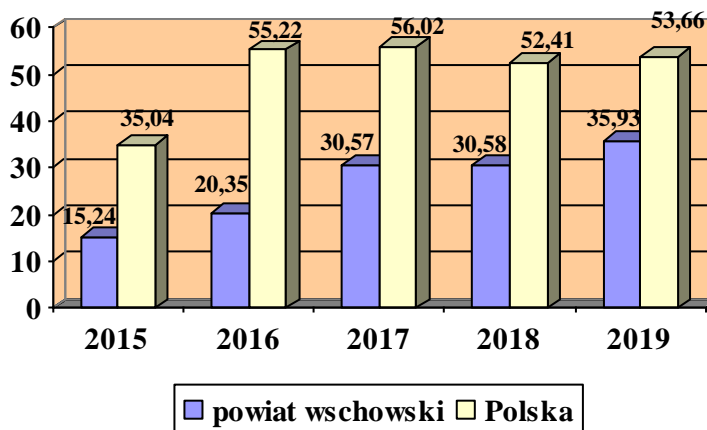
Borelioza jest wieloukładową chorobą zakaźną wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*. Jest to zakażenie odzwierzęce, przenoszone głównie przez kleszcze.

Zapadalność na boreliozę w powiecie wschowskim zwiększyła się nieznacznie w stosunku do roku ubiegłego. W 2019r. zarejestrowano 14 przypadków boreliozy (zap.35,93), 6 przypadków dotyczyło kobiet (zap. 30,37) i 8 przypadków mężczyzn (zap.41,66). Większość chorych potwierdziła pokąsanie przez kleszcza oraz wystąpienie charakterystycznego rumienia. Przypadki zachorowań zakwalifikowano jako postać skórną choroby lub stawową.

Większą ilość zgłoszonych przypadków odnotowano na obszarach wiejskich. Porównując, w roku 2018 odnotowano 12 przypadków boreliozy (zap. 30,58). W Polsce współczynnik zapadalności był znacznie wyższy (zap. 53,66) niż w powiecie.

Porównanie zapadalności na boreliozę w powiecie wschowskim i w Polsce na przestrzeni ostatnich lat obrazuje wykres nr 8.

**Wykres nr 8. Zapadalność na boreliozę w powiecie
wschowskim
i w Polsce w latach 2015-2019 r.**

V.2. Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień.

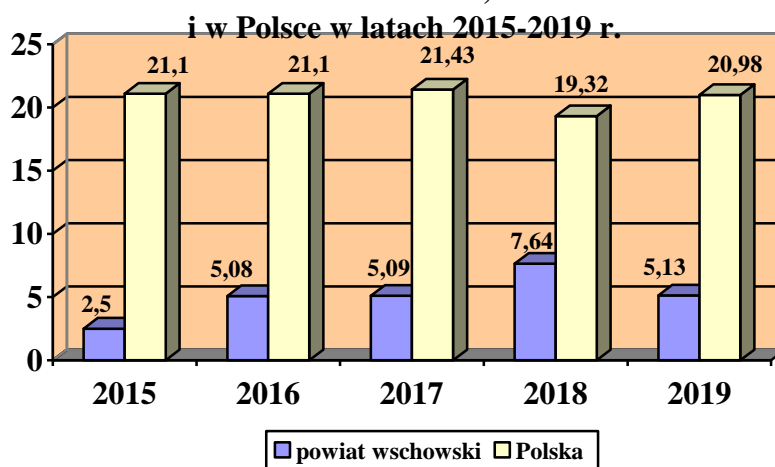
Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą wywołaną przez wirus neurotropowy, przenoszony na człowieka w następstwie pogryzienia bądź zanieczyszczenia uszkodzonej skóry lub błony śluzowej śliną zakażonych zwierząt. U ludzi wirus ten atakuje układ nerwowy, co objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia kręgowego, które niemal zawsze prowadzi do śmierci. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj.: psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, a także wiewiórki i koty). Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia, jest jak najwcześniejsze wdrożenie szczepień p/wściekliznie, a w szczególnych przypadkach zastosowanie również surowicy.

Decyzja lekarza o podjęciu szczepień p/wściekliznie zawsze jest poprzedzona wnikliwym wywiadem epidemiologicznym. W przypadku braku możliwości poddania zwierzęcia przyżyciowej obserwacji weterynaryjnej lub przeprowadzenia badań wirusologicznej tkanki nerwowej, wykluczających wściekliznę, wdrażane są szczepienia.

W roku sprawozdawczym 2019 spośród 16 osób, które uległy pokąsaniom 2 osoby zakwalifikowano do szczepień przeciwko wściekliznie. W poprzednim roku zaszczepiono przeciwko wściekliznie 3 osoby.

Wykonywane szczepienia przeciwko wściekliznie (wyrażone wskaźnikiem zapadalności) u osób narażonych, zamieszkałych w powiecie wschowskim w porównaniu do kraju przedstawia wykres nr 9.

Wykres nr 9. Podejmowane szczepienia p/ko wścieklicznie (jako zapadalność) w powiecie wschowskim,

Analiza ostatnich lat wykazała, że w powiecie wschowskim szczepień przeciwko wścieklicznie podano mniej niż w Polsce.

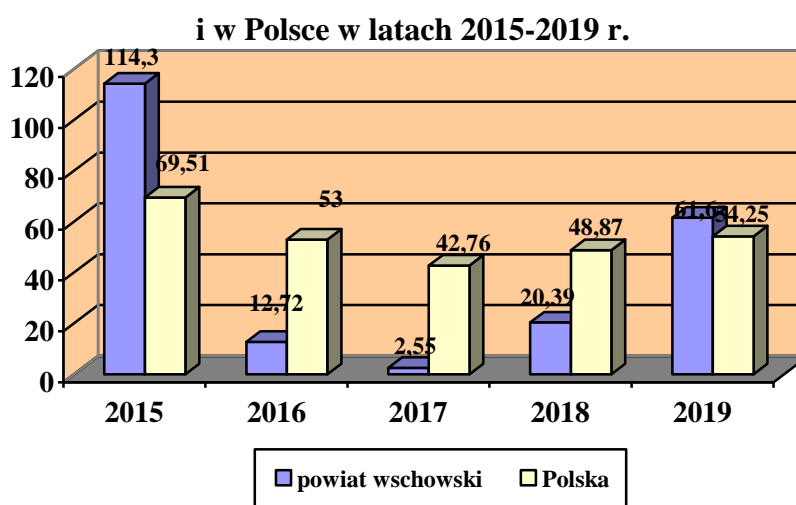
VI. Inne jednostki chorobowe.

VI.1. Płonica.

Płonica to ostra wysypkowa choroba zakaźna wywołana przez paciorkowce grupy A. W powiecie wschowskim zaobserwowano wzrost zachorowań na szkarlatynę. W roku 2019 zgłoszono 24 zachorowania na płonicę (zap. 61,60), tj. więcej przypadków niż w roku wcześniejszym, w którym odnotowano 8 zgłoszeń (zap. 20,39). W Polsce zapadalność na płonicę w okresie sprawozdawczym wyniosła 54,25.

Sytuację epidemiologiczną płonicy przedstawiono na wykresie Nr 10.

Wykres nr 10. Zapadalność na płonicę w powiecie wschowskim

VI.2. Róża.

Róża jest jedną z chorób wywoływanych przez inwazyjne szczepy paciorkowców należących do rodzaju **Streptococcus pyogenes**. W 2019r. w powiecie wschowskim zgłoszono 4 zachorowania na różę (zap.10,27). Natomiast w latach: 2017 i 2018 nie został zgłoszony żaden przypadek róży, co wskazuje na wzrost zapadalności na tę chorobę. W Polsce zapadalność na różę jest wyższa, a wskaźnik wynosi 16,04.

VI.3. Gruźlica.

W roku sprawozdawczym nie zgłaszano zachorowań na gruźlicę. Zwalczanie gruźlicy realizowane jest przez wyodrębniony specjalistyczny pion chorób płuc i gruźlicy we współpracy z podstawową opieką zdrowotną. Lekarze pierwszego kontaktu wstępnie rozpoznają gruźlicę u pacjentów i kierują do poradni p/gruźliczej. Osoby z kontaktu z chorym są objęte nadzorem lekarskim. W roku 2019 w powiecie wschowskim nie zgłaszano przypadków zachorowania na gruźlicę.

VI.5. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*.

W roku 2019 nie rejestrowano zachorowań na choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* na terenie powiatu wschowskiego. Dla porównania w roku 2018 zgłoszono 2 zachorowania, w tym jeden przypadek posocznicy oraz drugi to zapalenie płuc wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*.

VI.6. Kiła.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 1 przypadek zachorowania na kiłę dotyczący 47 letniego mężczyzny. W roku ubiegłym w powiecie wschowskim nie odnotowano zachorowania na kiłę. W Polsce zapadalność wzrosła (4,27) w stosunku do roku ubiegłego(3,76).

Tab.1 Zachorowania i zapadalność na choroby zakaźne (w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców) w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 powiecie wschowskim.

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2019		Rok 2018	
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000
1.	Salmonellozy – zatrucia pok.	4	10,27	2	5,10
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	2	5,13	5	12,74
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2*	1	144,50	1	134,58

4.	Wirusowe zakażenia jelitowe				
	-wywołane przez rotawirusy	17	43,63	6	15,25
	- inne określone (norowirus)	0	0	0	0
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2*	8	1156,07	3	403,76
6.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – ogółem - w tym u dzieci do lat 2*	36	92,40	33	66,27
		17	2456,65	13	1749,66
7.	Płonica	24	61,60	8	20,39
8.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna – ogółem	0	0	2	5,09
9.	Borelioza	14	35,93	12	30,58
10.	Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	2	5,13	3	7,64
11.	Ospa wietrzna	380	975,36	36	91,74
12.	Różyczka	0	0	0	0
13.	WZW typu B przewlekłe	7	17,97	5	12,74
	WZW typu C wg definicji przypadku z 2014 r.	6	15,40	6	15,29
14.	Świnka	6	15,40	1	2,54
15.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne, nie określone	0	0	0	0
16.	Grypa i podejrzenia grypy – ogółem	775	1989,22	2108	5373,30
17.	Krztusiec	0	0	2	5,10
18.	<i>Neisseria meningitidis</i>	0	0	0	0
19.	Legioneloza	1	2,57	0	0
20.	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	5,13	0	0
21.	Kiła	1	2,57	0	0
22.	Gruźlica	0	0	2	5,10
23.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna – ogółem	4	10,27	0	0
	róża	4	10,27		

* – w odniesieniu do populacji dzieci w wieku 0-2 lata w przeliczeniu na 100 000

Nadzór nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych.

Na terenie powiatu wschowskiego w 2019 r. funkcjonowało 9 punktów szczepień – wszystkie w strukturach praktyk lekarzy rodzinnych.

Zgodnie ze sprawozdaniem MZ-54 z realizacji szczepień ochronnych za rok 2019, obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi objęto 2356 osób do 19 roku życia.

W powiecie wschowskim zarejestrowanych jest 7 dzieci, których rodzice odmawiają wykonania szczepień (0,29%).

Z rodzicami uchylającymi się od wykonania szczepień u dzieci, przeprowadzane są rozmowy (o ile jest możliwość kontaktu). Wysyłane jest także pismo o treści edukacyjnej za potwierdzeniem odbioru.

Poziom uodpornienia (odsetek zaszczepionych) za 2019 r.:

- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 r.ż.- 88,52% ;
- przeciwko odrze, śwince i różyczce w 10r.ż. – 92,40% ;
- przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w 2r.ż. – 98,57%,
- przeciwko gruźlicy w 1 r.ż. – 99,11%
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis w 6 r.ż. – 88,02%;
- przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 r. ż. – 93,98%;
- przeciwko błonicy, tężcowi w 19 r. ż. – 92,30%;

Odsetek dzieci zaszczepionych do 6 r. ż. przeciwko inwazyjnej chorobie wywołanej przez *Haemophilus influenzae* typu b wynosi 98,90%

Streptococcus pneumoniae w 2r.ż. – 95,17%.

VII. Podsumowanie i wnioski.

W 2019 roku nie odnotowano na terenie nadzorowanego powiatu chorób zakaźnych szczególnie niebezpiecznych, w tym określanych, jako importowane, wiążące się z wyjazdami zagranicznymi w inne strefy klimatyczne.

1. W powiecie wschowskim odnotowano 7 przypadków zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B (o 2 więcej niż w roku ubiegłym). Liczba zakażeń wirusowego zapalenia wątroby typu C utrzymuje się na takim samym poziomie.

Wszystkie zarejestrowane przypadki wzv typu B zakwalifikowano jako BNO. Źródłem zakażenia w większości przypadków mogły być zabiegi naruszające ciągłość tkanki (medyczne i inne), którym osoby zakażone były poddawane w przeszłości.

2. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami *Salmonella*. Przy czym zapadalność salmonellozy w powiecie wschowskim w roku 2019 jest ponad 2-krotnie niższa niż w Polsce. Zwiększeniu uległa również liczba wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy. Odnotowano także wzrost liczby przypadków zgłaszanych jako biegunki i zapalenie jelitowe BNO.

Zaobserwowano mniejszą liczbę przypadków wywołanych pałeczkami *Campylobacter*. W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano w powiecie wschowskim żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego.

3. W analizowanym roku jak i w poprzednim nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na różyczkę. W całym kraju zauważa się spadek liczby zachorowań.
4. W stosunku do roku poprzedniego zwiększeniu uległa liczba zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic w powiecie wschowskim. Zgłoszono łącznie 6 przypadków w tym pięć dotyczyło zaszczipionych p/świnice dzieci. W Polsce obserwuje się spadek liczby przypadków tej choroby.
5. W grupie chorób, przeciwko którym prowadzona jest powszechna profilaktyka szczepienna nie zgłoszono żadnego zachorowania na błonicę, tężec i odrę.
6. Odnotowano znaczny wzrost zgłoszeń zachorowania na ospę wietrzną w stosunku do roku poprzedniego (36 w 2018r., 380 w 2019r.). W skali kraju również obserwuje się wzrost zachorowań na ospę wietrzną.
7. W 2019r. odnotowano spadek zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Zgłoszono ponad 2 razy mniej przypadków w odniesieniu do roku 2018 (zap. 5373,30). Dla porównania w Polsce wskaźnik zapadalności był dużo wyższy i wyniósł 12 469,24. W powiecie wschowskim przeciwko grypie zostało zaszczipionych 843 osoby.
8. Zapadalność na boreliozę w powiecie wschowskim zwiększyła się nieznacznie w stosunku do roku ubiegłego (zap. 35,93.) W Polsce wskaźnik zapadalności jest wyższy wynosi 53,66.
9. W powiecie zaobserwowano 3 krotny wzrost zachorowań na płonicę (zap.61,60) w stosunku do ubiegłego roku.
10. W roku 2019 w powiecie wschowskim nie było zgłoszeń zachorowań na inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze tj. toksoplazmozę, listeriozę i inne określone i nieokreślone. Nie zgłaszano również zachorowań na gruźlicę.

II. Ocena stanu sanitarno-higienicznego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Na terenie powiatu wschowskiego funkcjonuje ogółem 44 podmiotów wykonujących działalność leczniczą tj:

- szpital - Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33,
- 43 podmioty wykonujących działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w tym:
 - 15 przychodni, poradni,
 - 22 indywidualne i specjalistyczne praktyki lekarskie,
 - 3 inne podmioty lecznicze (zespoły opieki długoterminowej)
 - 1 obiekt wykonujący działalność leczniczą nie będący podmiotem leczniczym (praktyka fizjoterapii),
 - 1 laboratorium diagnostyczne,
 - 1 zakład rehabilitacji.

W 2019 r., w zakresie Sekcji Epidemiologii oceniono 28 obiektów. Wykonano ogółem 32 kontrole w tym: 5 kontrole szpitala i 27 kontrole podmiotów ambulatoryjnych, żaden z obiektów z tej grupy nie został oceniony jako niedostateczny pod względem sanitarno-technicznym.

Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33

W strukturach Nowego Szpitala we Wschowie funkcjonują oddziały: chirurgiczny, intensywnej opieki medycznej, zespół bloku operacyjnego, pracownia endoskopowa, stacja dializ, oddział internistyczny, hospicjum stacjonarne, zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład rehabilitacji leczniczej. Od dnia 1 lipca 2019r. zawieszona została działalność oddziału położniczo-ginekologicznego, a od dnia 1 stycznia 2020r. zakończona została działalność za zgodą Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W 2019r. przeprowadzono 3 kontrole Nowego Szpitala we Wschowie wykonując 1 kontrolę kompleksową i 2 kontrole tematyczne.

W trakcie kontroli kompleksowej dokonano oceny pomieszczeń: zespołu bloku operacyjnego, stacji dializ, pracowni endoskopowej, oddziału anestezjologii i intensywnej terapii, izby przyjęć, oddziału chirurgicznego i oddziału internistycznego.

Oceniano również sposób postępowania z odpadami medycznymi niebezpiecznymi, bielizną szpitalną, odpadami komunalnymi. Kontrolą objęto ponadto pomieszczenia zaplecza, ujęcie i stację uzdatniania wody stanowiącej awaryjne źródło wody dla szpitala, jak również warunki pracy i warunki żywienia pacjentów.

Pomieszczenia oddziałów szpitalnych nie są w pełni dostosowane do wymogów obowiązującego rozporządzenia.

W związku z tym, że szpital nie jest w pełni dostosowany do wymogów aktualnego rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli na bieżąco wydaje decyzje administracyjne egzekwujące stwierdzone uchybienia.

Wdrożone postępowanie administracyjne dotyczy oddziałów: chirurgicznego, oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Izby Przyjęć oraz zakładu opiekuńczo-leczniczego.

Do wymogów aktualnego rozporządzenia dostosowane są natomiast pomieszczenia Stacji Dializ, Pracowni Endoskopowej, Poradnie Specjalistyczne oraz Zespół Bloku Operacyjnego. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania aseptyki i czystości bieżącej.

W szpitalu zapewniono właściwą sterylizację narzędzi i materiałów - sterylizacja odbywa się w Centralnej Sterylizatorni Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Lesznie, która posiada Certyfikat ISO.

Szpital posiada opracowane procedury zapobiegające zakażeniom.

Ponadto kontrole nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z bielizną w oddziałach.

Postępowanie z odpadami medycznymi począwszy od selektywnej zbiórki odpadów w miejscu ich powstawania do etapu ich przechowywania w pomieszczeniach wstępnego magazynowania w urządzeniach chłodniczych zgodne było z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarki odpadami medycznymi o kodzie 18 01 03.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie obowiązków decyzji z 2018 r. dotyczących doprowadzenia do właściwego stanu techniczno-sanitarnego pomieszczenia

magazynu odpadów, zapewnienia w tym pomieszczeniu przez cały rok temperatury 18°C, zapewnienia częstotliwości odbioru odpadów medycznych o kodzie 18 01 03 zgodnej z wymaganiami w/w rozporządzenia oraz doprowadzenia do właściwego stanu techniczno-sanitarnego magazynu środków dezynfekcyjnych i środków sanitarnych.

Ponadto kontrola kompleksowa szpitala przeprowadzona w październiku 2019 roku nie wykazała uchybień w zakresie gospodarki odpadami medycznymi.

Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o.o. zaopatrywany jest w wodę produkowaną przez wodociąg publiczny we Wschowie, której jakość odpowiada wymogom rozporządzenia. Awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę stanowi indywidualne ujęcie wody Nowego Szpitala we Wschowie – w minionym roku jakość wody pobranej z w/w ujęcia odpowiadała wymaganiom rozporządzenia MZ.

W ramach nadzoru nad ciepłą wodą użytkową instalacji wewnętrznej szpitala pobrano 4 próbki ciepłej wody w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp.*. Jakość wody w trzech punktach monitoringowych spełniała wymagania rozporządzenia. Natomiast w jednej próbce pobranej w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy, stwierdzono skażenie pałeczkami *Legionella sp.* w stopniu wysokim. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakładającą na administratora obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych tj. czyszczenie i dezynfekcję instalacji ciepłej wody, tak aby doprowadzić do właściwej jakości mikrobiologicznej ciepłą wodą użytkową. Działania naprawcze wpłynęły na poprawę jakości wody. Ocenę o jakości wody ciepłej spełniającej wymagania rozporządzenia MZ pod względem obecności pałeczek *Legionella sp.* wydano na podstawie prawidłowych wyników badań.

Żywnienie pacjentów Nowego Szpitala we Wschowie prowadzone jest przez firmę cateringową tj. Restauracja „Wschowianka” ul. Niepodległości 45, 67-400 Wschowa. W szpitalu znajdują się 4 kuchenki oddziałowe, w których są myte i przechowywane naczynia stołowe. Kuchenki znajdują się w następujących oddziałach: chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych, hospicjum, zakładzie opiekuńczo-leczniczym. W roku 2019 przeprowadzono kontrolę kompleksową kuchenek oddziałowych, podczas której nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

W ewidencji PSSE na terenie powiatu wschowskiego znajdują się 43 podmioty w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (w tym 22 indywidualne praktyki lekarskie).

W omawianym okresie oceniono 27 obiektów, przeprowadzono 27 kontroli.

Stan sanitarno-techniczny wszystkich ocenianych w 2019 r. obiektów nie budził zastrzeżeń.

Kontrolowane podmioty stosują właściwe preparaty dezynfekcyjne, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu.

Wewnętrzna kontrola procesów sterylizacji (chemiczna i biologiczna) prowadzona jest przez personel we wszystkich ocenianych obiektach. Dokumentacja procesów sterylizacyjnych prowadzona jest w formie rejestrów.

W trakcie kontroli wydawano zalecenia dotyczące prowadzenia rejestracji parametrów fizycznych i stosowania wskaźników klasy 5 lub 6 oraz właściwej częstotliwości prowadzenia kontroli biologicznej.

Kontrole nie wykazały uchybień z zakresu sposobu przygotowania materiału i sprzętu do sterylizacji oraz z zakresu przechowywania sterylnego sprzętu.

Nie stwierdzono również uchybień w zakresie postępowania z bielizną oraz odpadami medycznymi.

W obrębie powiatu wschowskiego w/w podmioty zaopatrywane są w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, w których jakość wody monitorowana jest zarówno w ramach nadzoru sanitarnego, jak i w ramach kontroli wewnętrznej realizowanej przez zarządców wodociągów. Kwestionowana jakość wody w 8 wodociągach miała krótkotrwały charakter, na koniec 2019 jakość wody z wodociągów publicznych odpowiadała wymogom obowiązującego rozporządzenia.

Wnioski

1. Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o. o. nie jest w pełni dostosowany do wymogów zawartych w aktualnym rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli wdrożył postępowanie administracyjne zobowiązujące dostosowanie oddziałów szpitalnych.

Postępowaniem administracyjnym w 2019 r. objęte były oddziały: zakład opiekuńczo-leczniczy, hospicjum stacjonarne, oddział IOM, izba przyjęć oraz oddział chirurgiczny.

W Nowym Szpitalu we Wschowie Sp. z o.o. od dnia 1 stycznia 2020 r. zakończona została działalność oddziału położniczo-ginekologicznego i noworodków za zgodą Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli uchylił decyzje dotyczące sali cesarskich cięć i oddziału położniczo-ginekologicznego.

Hospicjum Stacjonarne od dnia od 1.01.2020r. zostało przeniesione z pawilonu do pomieszczeń zwolnionych przez oddział położniczo-ginekologiczny zlokalizowanych na I piętrze budynku A.

2. Z przeprowadzonej oceny w 2019 r. wynika, że stan sanitarno-techniczny podmiotów świadczących usługi ambulatoryjne jest bez zastrzeżeń.

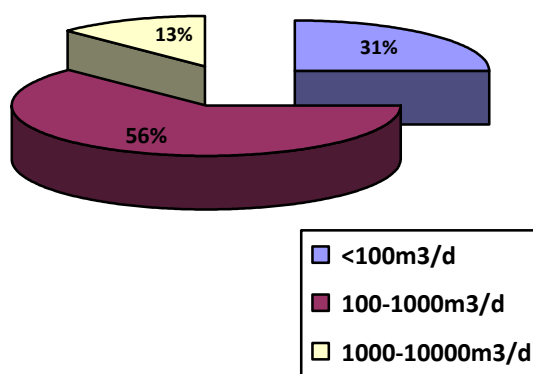
III. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest w oparciu o ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1437 ze zm.) a także rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294).

W 2019 roku z wody wodociągowej korzystało ogółem 37 454 mieszkańców powiatu wschowskiego, co stanowi ok. 97% ogółu mieszkańców powiatu. Około 3% mieszkańców powiatu korzysta z przydomowych indywidualnych ujęć wody.

Nadzorem Powiatowego Inspektora Sanitarnego Nowej Soli w roku 2019 objęto 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym 4 wodociągi produkujące <100 m³/dobę, 10 wodociągów o produkcji 101 – 1000 m³/dobę, 2 wodociągi o wydajności 1001 – 10 000 m³/dobę oraz 33 indywidualne ujęcia wody.

Wykres 1. Wodociągi publiczne z podziałem na dobową produkcję wody.

W grupie indywidualnych ujęć większość z nich stanowi źródło wody do spożycia dla sezonowych ośrodków wypoczynkowych zlokalizowanych wokół jezior: Sławskiego, Lgińsko (Lgiń Duży), Tarnawskiego Dużego oraz Tarnawskiego Małego.

Pozostałe ujęcia produkują wodę na potrzeby zakładów produkcyjnych zlokalizowanych w Sławie oraz we Wschowie.

W grupie wodociągów produkujących średnio od **1001 do 10000** m³/dobę znajdują się wodociągi publiczne w Lubogoszczy i Wschowie. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów jest bardzo dobry. Obie stacje uzdatniania wody są w pełni zautomatyzowane.

Jakość wody produkowanej przez wodociąg publiczny we Wschowie w ciągu minionego roku odpowiadała wymaganiom zdrowotnym zarówno pod względem mikrobiologicznym, jak i fizykochemicznym.

W roku 2019 wydano 1 decyzję o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla części wodociągu publicznego w Lubogoszczy z uwagi na stwierdzenie w próbce wody pobranej z sieci wodociągowej pojedynczych bakterii grupy coli i Escherichia coli. Zanieczyszczenie to uznano za punktowe biorąc pod uwagę okoliczność, że w próbce wody pobranej tego samego dnia w innej części wodociągu jakość wody pod względem mikrobiologicznym zgodna była z obowiązującymi wymaganiami. W związku z powyższym wydano decyzję o braku przydatności wody dla części wodociągu. Po zakończeniu działań naprawczych polegających na dezynfekcji zbiorników wody czystej i sieci wodociągowej uzyskano poprawę jakości wody. Obowiązujący dla części wodociągu brak przydatności wody obowiązywał przez 5 dni.

W grupie wodociągów publicznych produkujących od **101 do 1000** m³/dobę zewidencjonowano 10 obiektów. Należą do nich wodociągi w Szlichtyngowej, Starych Drzewcach, Kandlewie, Lginiu, Osowej Sieni, Przyczynie Górnej, Krążkowie, Starym Strączu, Łupicach i Olbrachcicach. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów oceniono jako dobry. Administratorzy wodociągów na bieżąco prowadzili prace konserwacyjne polegające m.in. na czyszczeniu zbiorników wody uzdatnionej, wymianie części armatury wodociągowej, wymianie pomp głębinowych w studniach.

W tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 49 próbek wody. Pod względem parametrów mikrobiologicznym kwestionowano łącznie 11 próbki (7 pobranych w ramach nadzoru oraz 4 w ramach kontroli wewnętrznej).

Kwestionowano mikrobiologiczną jakość wody w wodociągach publicznych w Starych Drzewcach, Krążkowie oraz Starym Strączu. Wydano 3 decyzje o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwagi na stwierdzenie w badanych próbkach bakterii grupy coli oraz Escherichia coli. Brak przydatności obowiązywał przez 6 dni w Starych Drzewcach; 9 dni w Krążkowie oraz 5 dni w Starym Strączu.

W okresie trwania decyzji o braku przydatności wody do spożycia odbiorcom zapewniano zastępcze źródło wody (cysterny). Zalecenia dotyczące możliwości korzystania z wody w okresie trwania decyzji wydawane były przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w formie komunikatów. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i przedstawieniu prawidłowych wyników badań uzyskano poprawę jakości wody uznając obowiązki decyzji za wykonane w całości.

W ciągu minionego roku kwestionowano ponadto jakość wody w wodociągu publicznym w Kandlewie oraz Przyczynie Górnej. W próbkach wody stwierdzano pojedyncze bakterie grupy coli (poniżej 10 jtk). Z uwagi na brak w pobranych próbkach wody Escherichia coli oraz enterokoków kałowych, dla w/w wodociągów wydano oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia i komunikaty dotyczące możliwości korzystania z wody w okresie jej warunkowej przydatności. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych i uzyskaniu prawidłowych wyników badań przywrócono przydatność wody do spożycia w tych wodociągach.

W tej grupie obiektów nie kwestionowano jakości wody pod względem parametrów fizykochemicznych. Stwierdzano jedynie niewielkie, krótkotrwałe przekroczenia mętności,

żelaza i manganu. Doraźne działania polegające na płukaniu sieci wodociągowej przynosiły poprawę jakości wody.

W grupie wodociągów publicznych produkujących ≤ 100 m³/d wody znajdują się 4 wodociągi w Wygnańcach, Dębowej Łęce, Siedlnicy i Lipinkach. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów oceniono jako dobry. W tej grupie obiektów w ciągu minionego roku w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 10 próbek wody, z czego 1 próbkę kwestionowano pod względem parametrów mikrobiologicznych. Nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie poprawy jakości wody pod względem parametrów fizykochemicznych.

Mikrobiologiczną jakość wody kwestionowano w wodociągu publicznym w Dębowej Łęce z uwagi na obecność w próbce wody pojedynczych bakterii grupy coli (5jtk/100ml). Wydano ocenę oraz komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, w którym zawarto zalecenia dotyczące możliwości korzystania z wody. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych uzyskano poprawę jakości wody i przywrócono przydatność wody do spożycia przez ludzi. Warunkowa przydatność wody obowiązywała 8 dni. W pozostałych 3 wodociągach jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia pod względem parametrów mikrobiologicznych.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w 2019 roku znajdowały się 33 indywidualne ujęcia wody, w tym 6 stanowiących źródło wody dla zakładów produkcyjnych z branży spożywczej. Pozostałe ujęcia zaopatrujące w wodę ośrodki wypoczynkowe i obiekty gastronomiczne, zlokalizowane wokół jeziora Sławskiego i Tarnowskiego Dużego nie zaopatrują w wodę stałych odbiorców i są eksploatowane głównie w sezonie letnim.

W tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano 33 próbki wody, z czego 6 próbek wody kwestionowano pod względem mikrobiologicznym.

Wydano 2 decyzje administracyjne stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi - dotyczyły one Ośrodka Wypoczynkowego „Sława” w Lubiatowie oraz „Przystań Chalkos” w Lubiatowie. Oba ujęcia są obiektami sezonowymi, stwierdzone przekroczenia miały związek z przerwą w eksploatacji ujęć przez sezon zimowy. Po przeprowadzonej dezynfekcji sieci wodociągowej uzyskano poprawę jakości wody.

Ponadto wydano 3 decyzje o warunkowej przydatności wody pod względem parametrów mikrobiologicznych. Dotyczyło to Ośrodka Wypoczynkowego „Pałacyk Myśliwski” w Tarnowie Jeziernym, Ośrodka Wypoczynkowego „Kamila” w Sławie oraz ujęcia dla Obozu Harcerskiego ZHP Lubin w Wygnańcach. Dla odbiorców korzystających z wody wydano komunikat o warunkowej przydatności wody z zaleceniami jej przegotowywania do celów konsumpcyjnych. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych uzyskano poprawę jakości wody.

Nadzór nad ciepłą wodą.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody wykonał badania w kierunku wykrywania bakterii Legionella sp. w instalacji

wewnętrznej Nowego Szpitala we Wschowie Sp. z o.o. ul. Ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa. Pobrane były 4 próbki ciepłej wody - trzy punkty monitoringowe w w/w obiekcie odpowiadały wymaganiom rozporządzenia. W jednej próbce pobranej w punkcie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, kąpielownia stwierdzono skażenie pałeczkami Legionella sp. w stopniu wysokim.

Wydano decyzję administracyjną, w której zobowiązano zarządcę obiektu do doprowadzenia do właściwej jakości mikrobiologicznej ciepłą wodę w instalacji wewnętrznej przeprowadzenia zabiegów czyszczenia i dezynfekcji systemu. Po przeprowadzonych zabiegach dezynfekcji termicznej pobrane zostały ponowne próbki wody na podstawie których wydano ocenę o jakości wody ciepłej spełniającej wymagania rozporządzenia MZ pod względem obecności pałeczek Legionella sp.

Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli

Na terenie powiatu wschowskiego w sezonie letnim 2019 r. funkcjonowały 3 kąpieliska:

- Sława, jezioro Sławskie, administrowane przez Sławskie Centrum Kultury i Wypoczynku w Sławie;
- Tarnów Jeziorny, jezioro Tarnowskie Duże przy Ośrodku Wypoczynkowym „Relax” administrowane przez Ekonaft „Bolesławiec” Sp. z o.o.
- Lgiń, jezioro Lgińsko (Lgiń Duży) w Lginiu, zarządzane przez Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie.

W/w obiekty oceniono jako bardzo dobre. Kąpieliska były właściwie zorganizowane i przygotowane do sezonu letniego. Zapewniono dostateczną ilość koszy na odpady komunalne, dostęp do infrastruktury sanitarno-technicznej (przebieralnie, sanitariaty z prysznicami i umywalkami, dodatkowo zabezpieczone były również toalety typu TOI-TOI). Na każdym kąpielisku wyznaczone były strefy kąpielowe, miejsca sportowo-rekreacyjne, umieszczone były regulaminy korzystania z obiektów oraz tablice informacyjne z informacjami zgodnymi z obowiązującymi przepisami, m.in. z danymi dotyczącymi jakości wody. Informacje na temat jakości wody w kąpieliskach zamieszczane były każdorazowo po wydanej ocenie jakości wody na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli, w serwisie kąpieliskowym oraz przekazywane lokalnym mediom. Wydano łącznie 12 bieżących ocen o przydatności wody do kąpeli dla w/w kąpielisk oraz 3 oceny sezonowe, wydane po zakończonym sezonie letnim.

Na terenie powiatu wschowskiego w sezonie letnim 2019 funkcjonowały również 4 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli:

- Sława, jezioro Sławskie przy Ośrodku Wypoczynkowym PCK, gmina Sława;
 - Radzyń, jezioro Sławskie przy Ośrodku Wypoczynkowym „Wratislavia”, gmina Sława,
 - Wygnańczyce, jezioro Dąbie przy Obozie ZHP Wygnańczyce - gmina Wschowa;
 - Wschowa, jezioro Lgińsko (Lgiń Duży) przy Obozie ZHP Chorągiew Wielkopolska Poznań.
- Przeprowadzone kontrole dotyczące infrastruktury tych miejsc nie wykazały uchybień w zakresie sanitarno-technicznym oraz gospodarki odpadami. Wydano 9 ocen o przydatności wody do kąpeli - jakość wody w trakcie całego sezonu letniego odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (t.j. Dz. U. poz. 255).

Obiekty użyteczności publicznej.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli znajduje się 138 obiektów użyteczności publicznej takich jak: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, obiekty hotelarskie, sportowe, dom pomocy społecznej, cmentarze itp.

W minionym roku skontrolowano 52 obiekty, wykonując 55 kontroli. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli na 2019 r. oraz w związku z wydawanymi zaleceniami, decyzjami (kontrole sprawdzające) i kontrolami nowo uruchamianych obiektów w celu objęcia ich nadzorem. Ponadto przeprowadzono kontrole w związku ze zgłaszanymi interwencjami oraz nadzorem nad ekshumacjami.

Każdorazowo ocenie poddawano stan techniczno-sanitarny obiektów, dostępność dla osób niepełnosprawnych w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich, wyposażenie w środki sanitarne i dezynfekcyjne, a także sposób postępowania ze sprzętem używanym do utrzymania czystości bieżącej.

We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewniono właściwe postępowanie z nieczystościami stałymi i płynnymi poprzez właściwe zorganizowanie warunków gromadzenia nieczystości, jak i ich usuwania. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskich lub gromadzone w zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone są do punktów zrzutu przy oczyszczalniach ścieków. Odpady stałe odbierane są z w/w obiektów na podstawie złożonej deklaracji dotyczącej gospodarowania odpadami komunalnymi do Związku Eko-Przyszłość w Nowej Soli i wywożone są na składowiska odpadów komunalnych.

W minionym roku przeprowadzono 32 kontrole zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i innych obiektów, w których świadczone są usługi z naruszeniem ciągłości tkanek. W trakcie kontroli oceniano m.in.:

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń usługowych, sanitarnych, zaplecza i wyposażenia gabinetów,
- stan narzędzi używanych w trakcie świadczenia usług kosmetycznych, fryzjerskich;
- sposób prowadzenia procesów dekontaminacji, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użytku oraz ich przechowywanie;
- procedury higieniczne zapobiegające zakażeniom w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanki w poszczególnych rodzajach obiektów;
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi;
- postępowanie z bielizną jednorazową i wielokrotnego użytku;
- sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi;
- postępowanie z odzieżą osobistą i ochronną personelu;
- postępowanie ze sprzętem i środkami do utrzymywania czystości bieżącej w zakładach;
- dokumentację zdrowotną personelu.

W tej grupie obiektów wydane zalecenia dotyczyły głównie uaktualnienia procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanki. W roku 2019 wpłynęła jedna interwencja dotycząca warunków sanitarno-higienicznych przy wykonywaniu zabiegów z użyciem kwasu hialuronowego w gabinecie kosmetycznym. Kontrola wykazała brak czystości bieżącej w gabinecie za co nałożono

mandat karny w kwocie 350zł. Za brak czystości bieżącej nałożono również mandat na właściciela obiektu z grupy zakładów, świadczących więcej niż jedną usługę w trakcie kontroli planowej. Kontrole sprawdzające usunięcie uchybień wykazały poprawę stanu sanitarnego w obu obiektach.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium w trakcie kontroli obiektów, które świadczą usługi w zakresie solarium zwracano szczególną uwagę na:

obowiązek umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie korzystania z solariów przez osoby niepełnoletnie oraz ryzyku związanym z opalaniem się. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

We wszystkich nadzorowanych obiektach prowadzona jest dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia przy zastosowaniu środków dezynfekcyjnych o działaniu bakteriobójczym, wirusobójczym, grzybobójczym. Ponadto w większości obiektów świadczących usługi naruszające ciągłość tkanek narzędzia poddawane są procesom sterylizacji w autoklawach ciśnieniowo-parowych. Zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w sterylnych rękawiczkach jednorazowego użytku przy pomocy narzędzi wysterylizowanych lub jednorazowych. Obiekty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadają umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na wywóz odpadów i ich utylizację. W/w odpady przechowywane są w warunkach chłodniczych, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami.

W grupie obiektów hotelarskich w 2019 r. przeprowadzono 12 kontroli. Większość nadzorowanych obiektów posiada coraz wyższy standard, zarówno pod względem wyposażenia, jak i jakości świadczonych usług. Postępowanie z bielizną pościelową czystą i brudną we wszystkich obiektach oceniono jako prawidłowe. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanej bazy noclegowej, węzłów sanitarnych oraz wyposażenia jest dobry, czystość bieżąca w każdym obiekcie zachowana.

Przeprowadzono dwie kontrole w związku z interwencjami dotyczącymi Ośrodka Wypoczynkowego Dąb w Lubogoszczy. Pierwsza z nich dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarnych w ośrodku oraz niewłaściwej jakości wody. Przeprowadzona kontrola wykazała, że ośrodek funkcjonuje głównie w okresie letnim i jest zaplanowany do remontu przed rozpoczęciem sezonu. Natomiast na podstawie wyników pobranych próbek wody stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości żelaza i manganu i zobowiązano właściciela do podjęcia działań naprawczych mających na celu poprawę jakości wody. W czerwcu 2019 roku do PSSE w Nowej Soli wpłynęła również interwencja na niewłaściwą gospodarkę nieczystościami płynnymi w w/w obiekcie. Przeprowadzona w tym zakresie kontrola wykazała, że interwencja jest bezzasadna.

W ewidencji PSSE w Nowej Soli znajdują się również inne obiekty użyteczności publicznej takie jak: ustępy publiczne, basen odkryty, dworce i stacje PKP i PKS, tereny rekreacyjne, cmentarze, domy przedpogrzebowe, zakłady pogrzebowe, składowiska odpadów, targowiska,

pralnie/magle usługowe, obiekty sportowe, kwatery prywatne i domy kultury. Przeprowadzono 11 kontroli w tej grupie, każdorazowo oceniając stan sanitarno-techniczny i czystość bieżącą obiektów oraz sposób postępowania z odpadami.

Wydano jedną decyzję administracyjną na poprawę stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń sanitarnych basenu odkrytego we Wschowie z terminem wykonania obowiązków do kwietnia 2020r. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 1 próbkę wody z niecki basenu przed rozpoczęciem sezonu. Ogółem na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej wydano 3 oceny o przydatności wody do kąpielii. Oceny wydawane były w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r., poz.2016) w zakresie parametrów mikrobiologicznych, tj. *Escherichia coli* oraz *Pseudomonas aeruginosa*.

W minionym roku w związku z kontrolą Najwyższej Izby Kontroli dokonano zmian w ewidencji w grupie obiektów małej infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Wykaz obiektów małej infrastruktury utworzono w oparciu o dane otrzymane od właściwych organów samorządowych, zgodnie z którymi zewidencjonowano 67 obiektów typu: place zabaw, siłownie plenerowe, skatepark, park linowy.

Przeprowadzone kontrole obiektów małej infrastruktury nie wykazały nieprawidłowości. Wydano 1 zalecenie dotyczące odmalowania urządzeń rekreacyjnych dla dzieci, zwiększenia ilości koszy na śmieci i uzupełnienia regulaminów.

W minionym roku kontrola objęto również samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Zakres kontroli obejmował stan sanitarno-techniczny pojazdów, sposób postępowania z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi, stosowane środki dezynfekcyjne i środki ochrony osobistej a także procedury higieniczne zapobiegające zakażeniom. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, stan techniczno-sanitarny kontrolowanych pojazdów oceniono jako dobry.

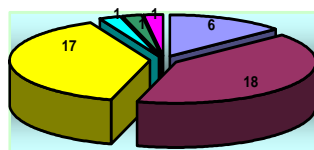

V. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Działania w zakresie higieny dzieci i młodzieży miały na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków do nauki i wypoczynku dzieci i młodzieży w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W ramach bieżącego nadzoru egzekwowano przepisy określające wymagania higieniczne i zdrowotne w celu ochrony zdrowia dzieci i młodzieży przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku szkolnym.

Na terenie powiatu wschowskiego w roku 2019 w ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowały się 44 stałe placówki oświatowo – wychowawcze, w tym: 6 żłobków, 18 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 1 zespół szkół ogólnokształcących, 1 szkół ponadgimnazjalnych, 1 szkoła muzyczna. Zorganizowano 50 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

■ żłobki
■ przedszkola
■ szkoły podstawowe
■ zespoły szkół
■ zespoły szkół ponadgimnazjalnych
■ szkoły muzyczne

W ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 41 placówek stałych, do których uczęszczało w sumie 4827 dzieci i młodzieży oraz 33 turnusy letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, z którego skorzystało 1325 uczestników. Przedmiotem przeprowadzonych kontroli placówek stałych była ocena funkcjonalności budynków, stanu technicznego, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej, higieny procesu nauczania, dostępności infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, profilaktycznej opieki medycznej, dożywiania i warunków dla dzieci 6 letnich.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje administracyjne, 4 decyzje płatnicze. Obowiązki nakładane decyzjami dotyczyły: poprawy stanu sanitarno-technicznego w salach lekcyjnych, na korytarzach komunikacyjnych, w toaletach i na sali gimnastycznej. Ponadto wydano 1 opinię w formie decyzji na funkcjonowanie żłobka.

W związku z niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznym w przedszkolu nałożono 1 mandat karny na kwotę 200zł.

2. Stan sanitarno-techniczny placówek

Żłobki i przedszkola

W 2019r. na terenie powiatu wschowskiego funkcjonowało 6 żłobków i 18 przedszkoli. W ramach nadzoru nad tymi placówkami przeprowadzono 23 kontrole sanitarne. Do poddanych kontrolom placówek uczęszczało w sumie 1373 dzieci.

Przedszkola posiadały wydzielone miejsca do zabawy, wypoczynku, nauki i spożywania posiłków, a zespoły sanitarne wydzielone były dla poszczególnych grup wiekowych.

W ramach sprawowanego nadzoru sprawdzano dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, odpowiednie zestawienie mebli, ich oznakowanie oraz stan techniczny i posiadanie certyfikatu. Dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci w wybranych placówkach. Pomiary przeprowadzono w 12 przedszkolach gdzie oceniono 547 stanowiska w 33 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto wydano 1 opinię na funkcjonowanie żłobka w zaadaptowanych na ten cel pomieszczeniach byłej szkoły podstawowej.

Szkoły

W 2019 roku w ewidencji znajdowało się 19 szkół na różnych poziomach kształcenia w tym: 17 szkół podstawowych samodzielnych, 1 zespół szkół, 1 zespół szkół ponadgimnazjalnych.

W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono 23 kontrole w 18 placówkach. Wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego w salach lekcyjnych, na korytarzach komunikacyjnych, w toaletach, na sali gimnastycznej.

Podczas bieżących kontroli szkół dokonano również oceny warunków do utrzymania higieny osobistej. Celem tej oceny było sprawdzenie w ilu szkołach zapewnione są właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, poprzez zapewnienie w nich ciepłej, bieżącej wody przez cały rok szkolny, mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz możliwości osuszania rąk. Na 18 szkół skontrolowanych w 2019r., wszystkie podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (w tym 9 placówek posiada kanalizację miejscową) oraz zapewniały dostęp do bieżącej ciepłej wody w sanitariatach.

Inne placówki

W 2019r. w ewidencji znajdowała się szkoła muzyczna. Szkoła muzyczna nie została skontrolowana ze względu na prowadzony w niej generalny remont.

Ponadto wydano jedną negatywną opinię sanitarną w formie decyzji na prowadzenie placówki wsparcia dziennego – świetlicy. Opiniowany obiekt nie spełniał wymogów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego - w zakresie usytuowania podłóg poniżej poziomu przyległego terenu w pomieszczeniach przeznaczonych na placówkę tego typu, braku wentylacji, ogrzewania, zapewnienia dostępu do węzła sanitarnego dostosowanego do osób niepełnosprawnych.

3. Warunki pracy ucznia

Podczas kontroli oceniano dostosowanie stanowisk pracy uczniów do ich wzrostu, analizowano rozkłady zajęć lekcyjnych oraz badano obciążenie uczniów tornistrami. Zwracano uwagę na oznakowanie mebli szkolnych i przedszkolnych, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny oraz posiadanie przez placówki certyfikatów potwierdzających spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W 2019 roku w tym zakresie przeprowadzono kontrole ogółem 24 placówkach (11 szkołach podstawowych, 12 przedszkolach i 1 zespole szkół), oceniając 1249 stanowisk pracy uczniów w 83 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na prawidłowy rozwój ucznia wpływa także organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza planowanie nauki i wypoczynku. W związku z tym w 2019r. ocenie poddano tygodniowe rozkłady lekcji 191 oddziałów w 16 szkołach w tym:

w 15 szkołach podstawowych – oceniono 177 oddziałów, w 1 zespole szkół – oceniono 14 oddziałów. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Zajęcia rozpoczynały się o stałej porze (różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina), różnica liczby godzin pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny.

W związku z coroczną akcją ważenia tornistrów roku szkolnym 2018/2019 przeprowadzone zostały badania w zakresie obciążenia uczniów plecakami w 1 szkole podstawowej. Pomiarom objęto 71 uczniów w 8 klasach na poziomie I–VIII. Na podstawie zebranych informacji stwierdzono, że w zbadanych klasach 40,0% uczniów nosiło tornistry/plecaki, których waga przekraczała przyjętą normę tj. 10% -15% masy ciała ucznia. Podczas kontroli zwracano również uwagę na to czy w szkołach istnieje możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w pomieszczeniach tych placówek. We wszystkich skontrolowanych placówkach taką możliwość zapewniono (w szafkach klasowych, na półkach lub szafkach indywidualnych na korytarzach).

4. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na terenie powiatu wschowskiego spośród 18 placówek skontrolowanych w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, gabinety posiadało 7 szkół. W przypadku pozostałych placówek profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniono poza terenem szkoły w zakładach opieki zdrowotnej (1 placówka) oraz w pomieszczeniach zastępczych (10 placówek). Pielęgniarki sprawujące opiekę nad uczniami w wielu przypadkach obejmowały opieką więcej niż jedną szkołę w związku z czym odwiedzały placówki 1-2 razy w tygodniu, a czasem nawet raz na dwa, trzy tygodnie. Wykonywały m.in. testy przesiewowe, prowadziły działalność edukacyjną oraz profilaktykę próchnicy zębów. W jednej szkole podstawowej zapewniono opiekę lekarza stomatologa.

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest jego aktywność fizyczna. Na 18 skontrolowanych szkół, 8 placówek posiadało szkolny zespół sportowy, 2

placówki posiadały salę rekreacyjną/zastępczą z boiskiem, 2 placówki posiadały tylko salę zastępczą, 4 placówki posiadały tylko boisko sportowe.

W dalszym ciągu istnieją szkoły, w których brak infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego lub zajęcia odbywają się na korytarzach komunikacyjnych. Dotyczyło to 3 placówek. Szkoły korzystały z obiektów sportowych znajdujących się poza placówkami.

6. Dożywianie dzieci i młodzieży

W 2019r. w 13 szkołach zapewniono uczniom możliwość spożycia ciepłego posiłku w formie obiadów pełnych dwudaniowych. Z tej formy dożywiania skorzystało ogółem 406 dzieci i młodzieży. Posiłki były przygotowywane na miejscu w 3 szkołach, dowożone (catering) w 10 placówkach. W 15 szkołach organizowano śniadania dla 1200 uczniów (warzywa, owoce) natomiast 1547 uczniom z 16 szkół wydawano napoje (mleko). Z posiłków dofinansowywanych (obiadów) skorzystało 201 uczniów, co stanowi 49% ogółu dożywianych.

7. Warunki wypoczynku i rekreacji

W 2019 roku według elektronicznej bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowane zostały 50 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym 3 wypoczynku zimowego i 47 wypoczynku letniego. W ramach nadzoru nad miejscami wypoczynku przeprowadzono 34 kontrole i skontrolowano 33 turnusów, na których wypoczywało 1325 dzieci i młodzieży.

Ocenie poddano warunki zdrowotne pobytu, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Kontrole wykazały, że placówki zostały przygotowane właściwie, a organizatorzy zapewnili bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku.

Podsumowanie

1. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych placówek nauczania i wychowania oceniono w większości jako dobry. Prowadzone były w nich prace remontowe w średnim zakresie.
2. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczniom dostęp do bieżącej ciepłej wody.
3. Poprawie ulegają higieniczne warunki pracy ucznia w zakresie rozkładów zajęć oraz dostosowania stanowiska pracy ucznia. Sukcesywnie wymieniane są meble na nowe posiadające certyfikaty.
4. Odnotowano niewielką poprawę w zakresie obciążenia uczniów tornistrami/plecakami, pomimo że szkoły zapewniają uczniom miejsca do pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.
5. Pomimo licznych inwestycji i rozbudowy bloków sportowych infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest ciągle niewystarczająca. Natomiast coraz więcej szkół wyposażanych jest w sprzęt i urządzenia sportowe z certyfikatami.
6. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży nie budziły zastrzeżeń.
7. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności

I. Zakres nadzoru.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz nadzór nad kosmetykami.

W powiecie wschowskim w 2019r. zostały zewidencjonowane 622 obiekty.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 229 obiekty, wykonując łącznie 277 kontroli sanitarnych. Część z nich przeprowadzono w związku ze zgłoszeniami w systemie RASFF występowania produktów niebezpiecznych i koniecznością monitorowania postępowania podmiotów gospodarczych z tą żywnością. Ze względu na charakter powiatu wschowskiego (duża ilość miejscowości wypoczynkowych położonych nad jeziorami) przeprowadzone były kontrole ośrodków wczasowych i kolonijnych.

W postępowaniu pokontrolnym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 2 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu techniczno-sanitarnego obiektów. Nałożono 16 mandatów na kwotę 4500zł. za nieprawidłowe warunki sanitarno-higieniczne kontrolowanych obiektów. Największą ilość mandatów nałożono w sklepach spożywczych, tj. 12 mandatów na kwotę 3100 zł. oraz w zakładach żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii), tj. 2 mandatów na wartość 700zł.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiat wschowski-2019r. Wykaz nadzorowanych obiektów.

Nr obiektów wg MZ 48	Nazwa obiektów	liczba obiektów w ewidencji	Liczba nałożonych mandatów	Wartość nałożonych mandatów	Liczba wystawionych decyzji
01	Wytwórnice lodów	1	-	-	-
02	Automaty do lodów	8	-	-	-
04	Piekarnie	6	1	300	1
05	Ciastkarnie	3	-	-	-
10	Zakłady garmazeryjne	1	1	400	-
19	Wytwórnice substancji dodatkowych	1	-	-	-
09	Wytwórnice wód mineralnych	1	-	-	-
07	Browary i słodownie	1	-	-	-
21	Inne wytwórnice żywności	61	-	-	-
22	Sklepy spożywcze	146	12	3100	1

23	Kioski spożywcze	2	-	-	-
27	Inne obiekty obrotu żywnością	18	-	-	-
24	Magazyny hurtowe	9	-	-	-
25	Obiekty ruchome i tymczasowe	26	-	-	-
26	Środki transportu	180	-	-	-
28	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	111	2	700	-
29	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	40	-	-	-
	Razem(obiekty żywnościowo-żywniowe)	615	16	4500	2
31	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	-	-	-
32	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	3	-	-	-
	Razem obiekty przedmiotu użytku	4	-	-	-
04	Obiekty obrotu kosmetykami	3	-	-	-
	Ogółem obiekty objęte nadzorem	622	16	4500	2

II Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów.

II 1. Sklepy spożywcze.

W 2019 roku w ewidencji znajdowało się 146 sklepów. Kontrolą objęto 88 z nich, przeprowadzając 115 kontroli. W tej grupie obiektów nałożono 12 mandatów na kwotę 3100zł. Wydano jedną decyzję administracyjną na poprawę stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeniu magazynowym sklepu. Stan techniczny i sanitarny obiektów tej grupy jest zróżnicowany.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń (podłóg, ścian, sufitów lub drzwi);
- przechowywanie żywności nietrwałej poza urządzeniami chłodniczymi a produktów nieopakowanych w sposób narażający na zanieczyszczenie;
- oferowanie do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych;
- niehigieniczne utrzymanie pomieszczeń socjalnych;
- segregacja art. spożywczych w urządzeniach chłodniczych;
- brak wpisów w rejestrach Dobrych Praktyk Higienicznych.

We wszystkich nadzorowanych sklepach zostały opracowane i wdrożone Dobre Praktyki Higieniczne.

II 2. Piekarnie

Pod nadzorem sanitarnym objętych jest 6 zakładów, a skontrolowane zostały 3 przeprowadzając w nich 6 kontroli. W jednym obiekcie wystawiona została decyzja na poprawę stanu sanitarno-technicznego, która dotyczyła doprowadzenia do właściwego stanu techniczno-sanitarnego ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych.

II 3. Ciastkarnie

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się 3 ciastkarnie i wszystkie zostały skontrolowane. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych oraz sanitarno-technicznych.

II 4. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

W 2019 roku nadzorowanych było 111 zakładów (ogólnodostępne restauracje, kawiarnie, bary, smażalnie, punkty gastronomiczne, pijanie). Skontrolowano 50 zakładów wykonując 58 kontroli, nałożono 2 mandaty na kwotę 700 zł. W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego największą grupę stanowią tzw. punkty małej gastronomii co stanowi 90% zakładów. Skontrolowane zostały 32 punkty gastronomiczne.

II 5. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.

Do tej grupy obiektu zaliczamy: stołówki w domach czasowych, szkołach, przedszkolach, żłobkach, i szpitalach. W 2019r. skontrolowano 20 zakładów, przeprowadzając 24 kontrole. W kontrolowanych placówkach dokonano teoretycznej oceny jadłospisów posiłków podawanych dzieciom. W placówkach oświatowych nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zasad racjonalnego żywienia.

II 6. Kontrole problemowe.

W 2019r. przeprowadzono kontrole w zakresie:

1. Oceny stopnia wdrożenia zasad GHP i HACCP w nadzorowanych sklepach mięsno-wędliniarskich.
2. Przestrzegania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w sklepikach szkolnych.
3. Kontroli produktów kosmetycznych zgodnie z rozporządzeniem 1223/2009.
4. Kontroli materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylającym dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG.
5. Oceny przestrzegania przepisów rozporządzenia 1924/2006r w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr

432/2012 z dnia 16 maja 2012r. ustanawiające wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci.

III Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W ramach nadzoru nad żywnością pobierane były próbki do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu krajowego i Unii Europejskiej.

Na terenie powiatu wschowskiego pobrano 10 próbek żywności. Próbki nie były kwestionowane.

Próbki żywności pobierane są głównie z terenu powiatu nowosolskiego, ze względu na ograniczony czas dostarczenia ich do laboratorium znajdującego się w WSSE w Gorzowie Wlkp.

IV Powiadomienia w systemie RASFF i RAPEX

Na bieżąco podejmowano działania monitorujące obecność w obrocie i wycofywanie z rynku produktów niezgodnych z wymogami prawa żywnościowego, zgłoszonych do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt - RASFF. Najczęściej zgłoszenia alarmowe i informacyjne dotyczyły żywności, w której stwierdzono:

- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 4 WWA(benzo(a)pirenu, benz(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, chryzenu) w suplementach diety;
- obecność pałeczek Salmonella np. w surowym wyrobie mięsnym;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A np. w produkcie pn. „Żytnie płatki błyskawiczne pełnoziarniste”;
- przekroczenia NDP estrów 3-MCPD oraz estrów glicydowych w oleju z ryżu;
- migrację formaldehydu w produkcie pn. „Kubek z bambusa”.

V Zgłaszane interwencje.

Sekcja HŻŻiPU rozpatrywała 9 interwencji. Za zasadne uznano 2 zgłoszenia. Interwencje dotyczyły: niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych tj. sprzedaży art. spożywczych po terminach przydatności do spożycia, nieprawidłowego przechowywania środków spożywczych wymagających chłodzenia, niewłaściwych zachowań higienicznych personelu oraz braku porządku w obiektach. Najwięcej interwencji dotyczyło sklepów.

VI Współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii we Wschowie z siedzibą w Sławie oraz Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa

W 2019r. przeprowadzono 3 kontrole z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, które dotyczyły bezpieczeństwa produkowanej żywności w zakładach produkcji pierwotnej.

Wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzono 10 kontroli w obiektach znajdujących się na placach targowych w zakresie pochodzenia mięsa wieprzowego i przetworów oraz dziczyzny.

Podsumowanie:

Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

W celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa żywności i żywienia, niezbędna jest kontynuacja nadzoru sanitarnego w zakresie:

- prawkidłowego stanu sanitarno – technicznego obiektów;
- zachowania właściwych warunków magazynowania i sprzedaży środków spożywczych;
- prowadzenia prawwidłowych procesów mycia i dezynfekcji;
- prawkidłowego znakowania wyrobów gotowych;
- kontroli surowców i wyrobów przez producentów, w tym określenie częstotliwości badań właścicielskich;
- przestrzegania zasad higieny osobistej personelu oraz stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością;
- właściwych kwalifikacji pracowników i ich szkoleń;
- zapewnienia możliwości śledzenia pochodzenia produktów;
- zapewnienia ciągłości monitoringu zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- skutecznego stosowania przez przedsiębiorców w obiektach żywności i żywienia systemów kontroli wewnętrznej – zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP.

VII. Warunki higieniczno - sanitarne środowiska pracy

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez sekcję higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował w 2019 r. kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzenia profilaktycznych badań lekarskich, występowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, produktów biobójczych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz środków zastępczych, a także oceny ryzyka zawodowego. Plan pracy obejmował też programy wieloletnie, tj. ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach rządowego „programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009 – 2032”.

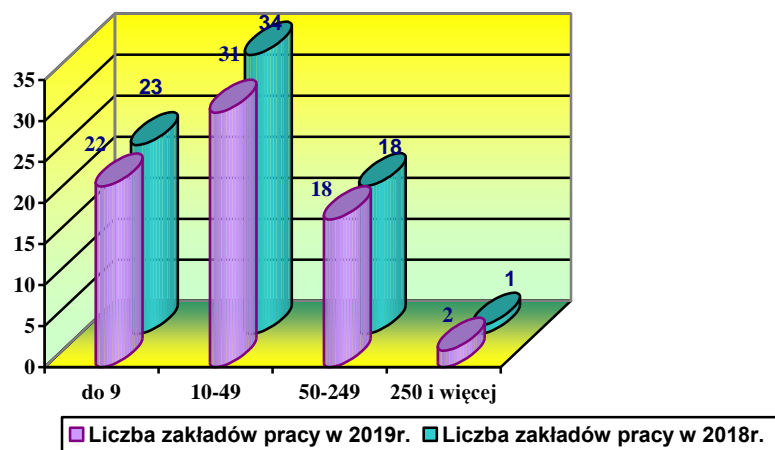
Uwagę zwrócono również na kontrole warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach składowania i przetwarzania odpadów.

W ewidencji PSSE w Nowej Soli w 2019r. znajdowały się 73 zakłady pracy zlokalizowanych (76 w roku 2018), zatrudniających ogółem 3321 pracowników (3315 w 2018 r).

Tabela nr 1: Liczba zatrudnionych według PKD w 2019 r.

PKD	Branża gospodarki	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zatrudnionych	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach	Liczba kontroli
10	Produkcja artykułów spożywczych	14	1375	5	474	6
01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, wyłączaając działalność usługową	11	521	3	136	3
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3	197	1	164	1
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	5	182	2	80	2
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	6	144	2	57	2
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	3	121	2	80	2

14	Produkcja odzieży	2	108	0	0	0
29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	1	106	0	0	0
38	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne	3	105	1	51	1
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	4	94	1	7	1
11	Produkcja napojów	2	89	0	0	0
86	Opieka zdrowotna	1	75	1	75	1
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	3	41	2	32	2
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	31	1	31	1
35	Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym	2	30	2	30	2
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1	25	1	25	1
43	Roboty budowlane specjalistyczne	1	19	0	0	0
84	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1	13	1	13	1
32	Pozostała produkcja wyrobów	1	11	0	0	0
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1	9	0	0	0
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	8	1	8	1
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	2	5	1	3	1
15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	1	4	0	0	0
31	Produkcja mebli	1	4	1	4	1
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	1	3	1	3	1
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	1	1	1	1

Wykres 1. Struktura zakładów pracy w ewidencji pionu higieny pracy w latach 2018 – 2019 wg liczby zatrudnionych pracowników

Pracownicy pionu nadzoru higieny pracy w 2019r. przeprowadzili 31 kontroli u 30 pracodawców (w 2018 r. 39 kontroli u 38 pracodawców), zatrudniających łącznie 1274 (w roku 2018 - 1967) pracowników. Nadzorem objętych zostało 41,1 % zewidencjonowanych podmiotów (w 2018 r. – 50 %).

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m.in.

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 26 kontroli u 2 wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz w 24 obiektach stosujących chemikalia,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 15 kontroli w 15 obiektach
- nadzór nad produktami biobójczymi – 8 kontroli w 2 obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze i 6 obiektach stosujących produkty biobójcze,
- nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 – 3 kontrole w 3 obiektach stosujących prekursor narkotyków
- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 2 kontrole w 2 obiektach

Przekroczenie norm higienicznych występowało w 17 zakładach pracy. Ogółem w przekroczeniu normatywów higienicznych pracowały 234 osoby (niektóre osoby są równocześnie narażone na hałas i wibrację lub hałas i pyły). Najwięcej pracowników było narażonych na działanie ponadnormatywnego hałasu - 188 osób.

Ponadto 35 osób pracowało w warunkach przekroczenia dopuszczalnego poziomu wibracji. Ponadto stwierdza się przekroczenie poziomu wibracji. W warunkach przekroczenia stężenia pyłu pracowały 33 osoby, a w przekroczeniach czynników chemicznych 24 osoby.

Tabela nr 2: Narażenie zawodowe w środowisku pracy w latach 2014-2019

Rok	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dopuszczalnych norm			
		ogółem	czynniki chemiczne	pyły	czynniki fizyczne
2014	15	171	0	30	180
2015	21	218	10	30	208
2016	24	289	14	6	269
2017	22	266	3	2	265
2018	17	273	0	0	273
2019	19	234	24	33	194

W porównaniu z rokiem ubiegłym ogólna liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dopuszczalnych norm zmniejszyła się.

Dominującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy pozostawał w dalszym ciągu ponadnormatywny hałas. W porównaniu z rokiem ubiegłym wystąpiło narażenie na pyły oraz czynniki chemiczne. Liczba pracowników narażonych na inne czynniki, uzależniona jest od specyfiki zakładu kontrolowanego w danym roku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowane były na wyegzekwowanie od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy. Pracodawców obligowano do opracowania i wdrażania programów działań organizacyjno – technicznych zmierzających do obniżenia poziomu hałasu lub drgań mechanicznych.

W wyniku tych działań w jednym z zakładów obniżono stężenie czynników chemicznych, jednocześnie poprawiając warunki pracy dla 24 pracowników.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji administracyjnych. Jedną z nich umorzono w związku z likwidacją zakładu.

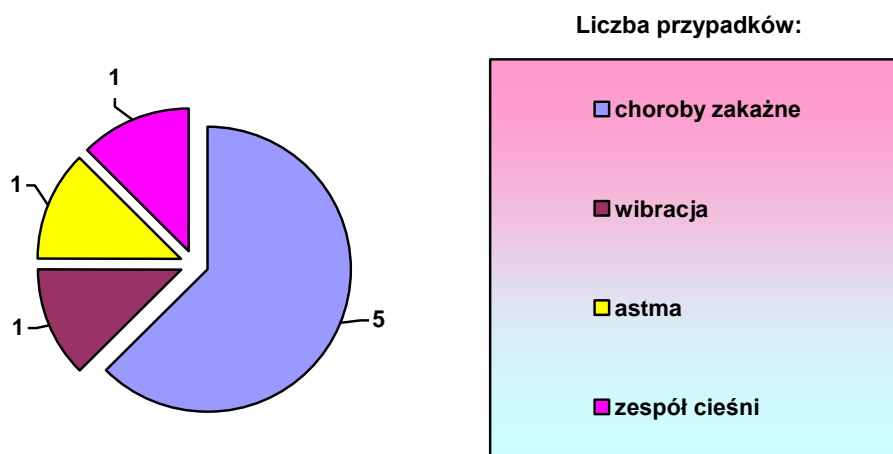
W pozostałych 4 decyzjach zawarto: 22 nakazy w zakresie:

- 8 nakazów w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych,
- 7 nakazów dotyczących przeprowadzenia badań i pomiarów,
- 4 nakazy w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń,
- 2 nakazy dotyczące zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej,
- 1 nakaz w zakresie zapewnienia dostatecznej ilości szafek ubraniowych.

Choroby zawodowe

W roku 2019 w powiecie wschowskim nie stwierdzono chorób zawodowych.

Wykres nr 4: Struktura stwierdzanych chorób zawodowych w latach 2014 - 2019.

W analizowanym okresie największą grupę chorób zawodowych stanowiły choroby zakaźne - ponad 70% wszystkich przypadków. Była to borelioza, którą stwierdzono u pracowników leśnictwa oraz u operatora wydobycia ropy i gazu.

Podsumowanie

1. W 2019 roku przeprowadzono 31 kontroli w zakładach pracy zatrudniających 1274 pracowników. Konsekwencją przeprowadzonych działań kontrolnych było wydanie 4 decyzji administracyjnych w związku z naruszeniem przepisów higieniczno – sanitarnych.
2. Największy odsetek uchybień w skontrolowanych zakładach stanowiły uchybienia w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych - 36,36 %, braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych - 31,82 %, w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno- higienicznego zakładów - 18,18 %.
3. Przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 8 skontrolowanych zakładach pracy, w których narażonych było 118 osób.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w ramach swojej działalności wykonuje zadania w zakresie spełnienia warunków higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2019 r. wydano **22** opinie co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym **3** opinie o konieczności dokonania takiej oceny.

Opinie dotyczyły przedsięwzięć typu:

- **obiekty przemysłowe:** modernizacja gorzelnii; rozbudowa budynku inwentarskiego do hodowli bydła; zmiana sposobu użytkowania zakładu rozbioru mięsa z produkcją wędlin na zakład produkcji dań gotowych, relokacja instalacji linii przetwarzania (odzysku i recyklingu) odpadów zawierających metale i tworzywa sztuczne
- **inne:** budowa 15 farm fotowoltaicznych z infrastrukturą towarzyszącą; budowa stacji regazyfikacji LNG wraz z infrastrukturą towarzyszącą; Rekultywacja kwatery składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Dryżyna; budowa zakładowego punktu dystrybucji oleju napędowego (ON) i dodatku AdBlue.

W okresie sprawozdawczym wydano **10** opinii o zrealizowanych obiektach budowlanych przed dopuszczeniem ich do użytkowania.

Opinie dotyczyły m.in. :

- rozbudowy budynku mieszkalno – handlowego; lokalu gastronomicznego, budynków handlowo – usługowych sieci Dino (w Jędrzychowicach, Sławie, Krzepielowie i we Wschowie), hali produkcyjnej oraz rozbudowy istniejącego budynku produkcyjno – magazynowego o halę produkcyjno – magazynową wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

IX Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej

Działania oświatowo-zdrowotne realizowano w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, założenia Narodowego Programu Zdrowia, ogólnopolskich programów polityki zdrowotnej oraz własną analizę sytuacji epidemiologicznej i oceny zagrożeń zdrowotnych mieszkańców powiatu.

Zadania profilaktyczne realizowano we współpracy z jednostkami samorządowymi, placówkami nauczania i wychowania, organizacjami pozarządowymi i podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Nowej Soli koordynowała krajowe, wojewódzkie i lokalne interwencje programowe i nieprogramowe kierowane do placówek nauczania i wychowania oraz zakładów opieki zdrowotnej.

W 2019r. kierunki podejmowanych działań dotyczyły:

- zapobiegania nowotworom,
- profilaktyki nadwagi i otyłości,
- profilaktyki uzależnień, szczególnie ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz profilaktyki dopalaczy,
- promocji zdrowia kobiet i dzieci,

DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA, WIZYTACJE

W celu skutecznej realizacji zadań określonych w poszczególnych programach, pracownicy pionu promocji zdrowia monitorowali wdrażane interwencje oraz prowadzili działalność edukacyjną poprzez organizację szkoleń i porad.

Tematyka dostosowywana była do specyfiki grupy odbiorczej, do której kierowane były działania edukacyjne.

Adresatami byli koordynatorzy szkolni programów edukacyjnych (nauczyciele, pedagodzy szkolni oraz pielęgniarki w środowiskach nauczania i wychowania).

Ogółem w 2019 roku przeprowadzono:

- **13** porad
- **1 szkolenie**
- **16** wizytacji w placówkach szkolnych
- **6** wizytacji w miejscach letniego wypoczynku na terenie powiatu wschowskiego

W czasie wizytacji dokonywana była diagnoza potrzeb zdrowotnych środowiska, inaugurowane były kolejne edycje programów oraz przekazywane materiały edukacyjne do realizacji poszczególnych programów edukacyjnych.

REALIZOWANE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Cel: zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu w Polsce poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (bierne i aktywne palenie);

Działania:

- prelekcje, z zakresu profilaktyki palenia tytoniu dla młodzieży starszych klas szkoły podstawowej w Ciosańcu – 55 uczniów;
- realizacja krajowego programu edukacji antytytoniowej dla dzieci przedszkolnych- **„Czyste powietrze wokół nas”**;

Działaniami objęto dzieci, młodzież i rodziców.

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”

Cel: zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu.

Program zrealizowano w 7 placówkach szkolnych, wśród uczniów klas IV, do których skierowanych jest program. Edukacją objęto 262 uczniów.

Kampania „Miejsce pracy bez papierosa”

Przeprowadzono kampanię informacyjną „Miejsce pracy bez papierosa”, przy współudziale pionu Higieny Pracy, który w ramach kontroli dystrybuował pakiety edukacyjne do zakładów pracy w powiecie.

Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Cel programu było:

- pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka;
- dostarczanie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach;
- kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.

Realizacja programu w szkołach odbywała się metodą projektu przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m. in. wykładów, pogadanek, ćwiczeń, organizowano konkursy, opracowywano własne ulotki, ankiety na temat zasad zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej.

Zorganizowano szkolenie metodyczne dla koordynatorów szkolnych programu;

organizowano wykłady dla uczniów poświęcone tematyce zdrowego odżywiania się oraz promowaniu aktywności ruchowej, w szkołach realizujących program.

Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Cel programu było zmniejszenie liczby zachorowań na raka piersi i raka szyjki macicy poprzez propagowanie profilaktyki wśród kobiet oraz dziewcząt ze szkół średnich.

Działania:

- dystrybucja do szkół materiałów edukacyjnych do realizacji programu, popularyzujących zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem.
- współpraca z Nowym Szpitalem we Wschowie- utworzenie punktu edukacyjno-informacyjnego dla pacjentek – porady, nauka samobadania piersi na fantomie, pomiary ciśnienia, BMI;

Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy

Cel: zmniejszenie występowania wszawicy w środowisku szkolnym i przedszkolnym.

Działania:

- w ramach bieżącego nadzoru proponowano placówkom szkolnym i przedszkolnym udział w programie, poprzez popularyzowanie zasad higieny osobistej, a także prawidłowego działania w przypadku wystąpienia wszawicy;
- dystrybuowano materiały w postaci ulotek do placówek realizujących program.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Kampania edukacyjna „Bezpieczne i zdrowe ferie/ wakacje”

Celem kampanii: dostarczenie wiedzy z zakresu szeroko pojętego zdrowego stylu życia oraz higieny bezpieczeństwa i wypoczynku uczestnikom i organizatorom zorganizowanych form wypoczynku letniego.

Podczas akcji zimowej zorganizowano pogadanki dla dzieci w Bibliotece we Wschowie (zasady bezpiecznego wypoczynku) oraz SP w Lginiu (obóz sportowy) wspólnie z KPP we Wschowie (profilaktyka uzależnień).

Podczas akcji letniej przeprowadzono 6 wizytacji, w trakcie których dokonywano oceny działań związanych z profilaktyką zdrowia. Wydawano materiały edukacyjne z zakresu dopalaczy, profilaktyki chorób odkleszczowych, nowotworów, prawidłowego odżywiania się.

Profilaktyka w zakresie zapobiegania uzależnieniu od środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy

Cel: edukacja w zakresie skutków zdrowotnych wynikających z zażywania dopalaczy. Głównymi odbiorcami była młodzież klas VII szkół podstawowych.

Wspólnie z Komendą Powiatową Policji we Wschowie przeprowadzono wykłady dla uczniów klasy III gimnazjum (SP nr 3 we Wschowie) oraz uczniów klas VII Szkoły Podstawowej w Ciosańcu.

Podsumowanie

Działania pionu Promocji Zdrowia skupiały się wokół aktualnych problemów zdrowotnych w podległych placówkach w zakresie profilaktyki nowotworów, nadwagi i otyłości, nowotworów oraz zapobiegania uzależnieniu od środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy i ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Na bieżąco oferowano placówkom szkolnym współpracę z oddziałem Promocji Zdrowia.

X. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego. Nadzór nad substancjami psychoaktywnymi.

Organy PIS zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 9a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku o (Dz. U. z 2019 r. poz.59) egzekwują przestrzeganie przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1818) System nadzoru w obszarze tzw. „dopalaczy” połączony jest z działaniami edukacyjnymi, profilaktycznymi i szeroko rozumianą promocją zdrowia.

Jednym z zadań w obszarze nowych narkotyków realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, jest monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zatruc i podejrzeń zatruc nowymi narkotykami, zwanych potocznie „dopalaczami”.

W 2019 roku nie było zgłoszeń podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi z Nowego Szpitala we Wschowie.

W 2019 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli wspólnie z funkcjonariuszami Policji ze Wschowy przeprowadzili wspólną kontrolę w związku z podejrzeniem wprowadzania do obrotu w jednym z lokali na terenie Wschowy produktów zawierających w swoim składzie środki psychoaktywne. Przedmiotem kontroli była sprzedaż suszu roślinnego firmy Cannamatic Sp. z o.o. z automatu znajdującego się w lokalu we Wschowie. W trakcie kontroli funkcjonariusze Policji pobrali z automatu próbki, które zostały wysłane do laboratorium policyjnego w celu zbadania na obecność nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli podejmowali ponadto liczne działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia tj. rozpowszechniali materiały szkoleniowe i edukacyjne, organizowali wykłady, prelekcje oraz debaty. Działania te były skierowane głównie do potencjalnych nabywców środków zastępczych tj. starszych uczniów. Wspólnie z Komendą Powiatową Policji we Wschowie przeprowadzono wykłady dla uczniów tych klas.